

YMPÄRISTÖ JA OIKEUS –TUTKIMUSOHJELMA OHJELMARYHMÄ

KOKOUSMUISTIO

Aika 10.5.2007 klo 13.15–14.30

Paikka: Suomen Akatemia, kokoushuone 240

Läsnä:

puheenjohtaja, professori Juha Kämäri
johtava tiedeasiantuntija Leila Häkkinen
tieteellinen koordinaattori, professori Tapio Määttä
koordinaatiosihtööri, tutkija Leila Suvantola (sihteeri)

1. Hankkeiden vuosirahoitussuunnitelman noudattaminen

Johtava tiedeasiantuntija Leila Häkkinen totesi, että ohjelman yhdeksästä hankkeesta seitsemälle on annettu Akatemian toimesta selvityspyyntö selittää, mistä johtuu, että hankkeiden vuosittaisesta määrärahasuunnitelmasta on yli 15 % poikkeama. Pääasiassa mainitut hankkeet eivät ole käyttäneet vuosittaista määrärahaansa, mutta yksi hanke on ylittänyt määrärahaansa. Ohjelmaryhmä muistutti hankkeiden johtajia, että heidän on kiinnitettävä huomiota etukäteen, että taloussuunnitelma toteutuu. Isoista poikkeamista rahoituksen vuosijakaumassa kannattaa ilmoittaa Akatemialle etukäteen. Tarvittaessa hankkeet voivat hakea Suomen Akatemialta rahoitusajan pidennystä, jos rahoitusta muuten uhkaa jäädä käyttämättä. Akatemia edellyttää kuitenkin hyvät perustelut jatkoajalle. Sellainen on ilman muuta esimerkiksi tutkijoiden äitiysloma.

2. Tutkimusohjelman toiminta 1.4.2006–31.3.2007

Ohjelmaryhmä kävi läpi koordinaation hankkeilta saatujen raporttien pohjalta laatiman ohjelman raportin ajalta 1.4.2006–31.3.2007 (liite 1).

Todettiin, että ohjelmassa on toistaiseksi reilun kahden vuoden aikana tehty kolme väitöskirjaa ja 35 tieteellistä julkaisua. Lisäksi on järjestetty yhteensä 11 ohjelmatasoisia tilaisuutta, joissa on ollut pääosin 50–100 osallistujaa. Ohjelmatason tilaisuudet ovat palvelleet hyvin ohjelmaa.

Ohjelmaryhmän aiemmin esittämän toiveen mukaisesti vuosittain pyritään järjestämään vähintään yksi tilaisuus, johon kaikki ohjelman tutkijat osallistuisivat. Viime vuonna ohjelman kaikki tutkijat kokoavana tapahtumana järjestettiin elokuussa metodinen seminaari.

Hankkeiden koordinaatiolle antama palaute ei juuri anna aihetta muutoksiin koordinaatiossa. Yksi mahdollinen täydennyksen aihe on, että FORBID esittää ohjelmassa järjestettävän myös pienimuotoisempia tilaisuuksia. Puheenjohtaja totesi, että hankkeilta on aiheellista pyytää listaa niiden tarpeellisiksi katsomista tilaisuuksista ja teemoista. Kyseeseen voisivat tulla työpajat, jossa tutkijat eri hankkeista kokoontuvat tietyn teeman ääreen. Hyvänä ajankohtana niille todettiin vuosi 2008, jolloin työpajoissa voitaisiin käsitellä esimerkiksi yleiset opit -seminaarissa marraskuussa nousevia tai muita hankkeiden esille nostamia teemoja.

Ongelmina viime vuonna todettiin se, että kaikki ohjelman hankkeet eivät ole huomioineet velvollisuutta mainita julkaisuissaan Suomen Akatemian ohjelmaa ja sen hanketta, joka on rahoittanut tutkimusta. Toisena esiinnousseena ongelmana todettiin se, että koordinaatiolla on kovin vähän resursseja tukea hankkeita kansainvälisten seminaarien järjestämisessä.

3. Tutkimusohjelman seuranta- ja arviointisuunnitelma

Puheenjohtaja halusi tuoda ohjelmalle ja hankkeille vahvan viestin BIREMA-ohjelman juuri pidetystä arviointiseminaarista. Keskeinen arvioinnin kritiikki oli sama kuin useassa aiemmin arvioidussa tutkimusohjelmassa eli että ohjelmallinen lisäarvo on ollut puutteellinen, ohjelmatason synteetit ovat jääneet tekemättä ja että tutkimustulosten vieminen käytäntöön on kesken.

Puheenjohtaja kannusti tämän ohjelman koordinaatiota ja hankkeita pohtimaan, mikä tekee ohjelmasta ohjelman ja miten synteesi tehdään hyvin niin, että se mahdollistaa tulosten käytäntöön viennin. Tähän asti hankkeet ovat listanneet koordinaattoreiden pyynnöstä vuosittain yhteistyömuotoja tiedon loppukäyttäjien kanssa eli yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kanavia. On aiheellista kiinnittää huomiota myös siihen, mihin vaikuttaminen johtaa, mitä on saatu aikaiseksi eli mikä on ohjelman ja hankkeiden impakti, vaikka se onkin vaikeata yhteiskunnallisessa ohjelmassa. Seuraavassa vuosiraportissa hankkeita on pyydettävä arvioimaan itse, mitä tuloksia hankkeen yhteiskunnallisella vaikuttamisella on ollut.

Ohjelmaryhmä kävi läpi koordinaation tekemän ehdotuksen seuranta- ja arviointisuunnitelmaksi.

Todettiin, että loppuseminaarin järjestäminen ohjelman jo päätyttyä on siitä hyvä, että arviointipaneeli voi osallistua siihen ja kuulee hankkeiden tulokset. Ongelmallista on, että hankkeiden rahoitus päättyy ennen loppuseminaarin järjestämistä. Ohjelmaryhmä totesi, että hankkeiden on aiheellista varautua tähän niin, että rahoituksen saajina olevat laitokset sitoutuvat rahoittamaan tutkijoiden seminaariin osallistumisen kulut ja tutkijat sitoutuvat tulemaan loppuseminariin.

Päätettiin järjestää vuonna 2009 elo-syyskuussa arviointiraportin julkistamistilaisuus. Yhtenä vaihtoehtona on BIREMAN arviointiseminaarin tyyppinen tilaisuus, jossa arviointipaneelin puheenjohtaja esitti arvioinnin johtopäätökset ja ohjelman tutkijoista kolme sai esittää huomioitaan sekä ohjelmasta että arvioinnin tuloksista.

Ohjelmaryhmä teki lisäksi suunnitelmaan eräitä täsmennyksiä ja muutoksia. Lopullinen suunnitelma on liitteenä (liite 2). Koordinaatio kääntää suunnitelman englanniksi.

4. Tutkimusohjelman tulevat tapahtumat

Todettiin ohjelmassa tulevat tapahtumat.

11.-12.6. Policy Instruments and Effectiveness

- järjestäjinä FORBID ja EFEIA
- todettiin, että ohjelma näyttää hyvältä
- hankkeilla hedelmällinen yhteistyö

13.6. Sidosryhmäseminaari

- ohjelmaryhmän puheenjohtaja on estynyt osallistumasta, mutta joku ohjelmaryhmän edustaja avaa tilaisuuden

15.-17.8. Comparative Environmental Law and Policy Workshop

- järjestäjinä koordinaatio, Nordic Environmental Law Network, OMM ja SYKE (tarjoten tilat tapahtumalle)

Marraskuussa Ympäristöoikeuden yleiset opit II seminaari

- järjestäjinä YLKÄ ja koordinaatio
- on tarkoitus olla vuoden 2007 ohjelman vuosiseminaari, johon kaikkien hankkeiden tutkijoiden on tarkoitus osallistua.

Puheenjohtaja totesi, että ohjelmassa on varmasti riittävästi tapahtumia, eikä laajoja tilaisuuksia ole aihetta lisätä. Todettiin, että vuosi 2008 toimii ohjelman synteesivaiheena, jossa pienryhmätyöskentely on varmasti omiaan edistämään ohjelman synteesejä ja lopputulosten käytettävyyttä.

5. Seuraava kokous

Päätettiin järjestää seuraava kokous 23.5.2008 klo 13.00.

6. Muistio ja sen jakelu

Kokouksen sihteeri toimittaa muistion puheenjohtajalle hyväksyttäväksi ja jakelee hyväksytyt pöytäkirjan liitteineen kaikille hankkeille verkkosivun kautta.

Puheenjohtaja Juha Kämäri hyväksynyt 15.5.2007. Leila Suvantola

Liitteet:

Liite 1. Raportti ympäristö ja oikeus –tutkimusohjelman toiminnasta 1.4.2006–31.3.2007 / Annual report of the environment and law research programme 1.4.2006–31.3.2007

Liite 2. Ympäristö ja oikeus –tutkimusohjelman arviointisuunnitelma 10.5.2007